

Република Србија
АГЕНЦИЈА ЗА БОРБУ
ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ
Број: 014-011-00-0219/19-09
Датум: 09.09.2019. године
Ул. Царице Милице 1
Београд

Мишљење о процени ризика корупције у одредбама Нацрта закона о изменама Закона о високом образовању

Општа процена ризика корупције

Министарство просвете, Науке и технолошког развоја доставило је Агенцији за борбу против корупције Нацрт закона о изменама Закона о високом образовању (у даљем тексту: Нацрт закона), ради давања мишљења.

Уставни основ за доношење Закона о изменама Закона о високом образовању (у даљем тексту: Закон) садржан је у члану 97. тачка 10. Устава Републике Србије, према коме Република Србија уређује и обезбеђује, између осталог, и систем у области образовања.

У образложењу Нацрта закона се као разлог за доношење Закона наводи да је Закон о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18-др закон и 73/18), потребно изменити у делу који се односи на прописане прелазне рокове за завршетак студија по започетом наставном плану и програму, условима и правилима студија за студенте који су уписани на студије до 10.09.2015. године. Истакнуто је да се прописивањем нових рокова за завршетак студија стварају услови за студенте који до краја школске 2018/2019. године нису успели да заврше студије по започетом наставном плану и програму, условима и правилима студија, да то учине у наредном периоду у трајању од две школске године.

Имајући у виду одредбу члана 2. Нацрта закона којом је одређено да ће самосталне високошколске установе усагласити своје опште акте у складу са овим законом у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона, те одредбу члана 3. Нацрта закона којом је прописано да Закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, у образложењу Нацрта закона је као разлог за доношење Закона по хитном поступку и за ступање на снагу пре осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије” наведена чињеница да је примену измена које се уводе Законом потребно обезбедити у школској 2019/2020 години, те да се доношењем Закона по хитном поступку обезбеђују правне претпоставке за благовремену примену утврђених решења, као и то да је доношење и ступање на снагу Закона у што краћем року неопходно имајући у виду потребу усаглашавања општих аката самосталних високошколских установа са изменама које су предвиђене Нацртом закона.

С обзиром на наведено Агенција сматра да су конкретне законске измене неопходне у предметном случају, али је у Нацрту закона уочен и недостатак који се односи на непрецизност одредбе којом се регулише процедура, у виду недоследности у формулацији рокова предвиђених Нацртом закона.

Процена ризика корупције у појединим одредбама Нацрта закона

Члан 1. Нацрта закона

Овим чланом мења се члан 148. ст. 2. Закона о високом образовању тако што се предвиђа да „студенти уписани на основне студије и на студије на вишим школама до 10. септембра 2005. године могу завршити те студије по започетом наставном плану и програму, условима и правилима студија, најкасније до краја школске 2020/2021. године, а студенти уписани на интегрисане студије из поља медицинских наука, до краја школске 2021/2022 године.”

Даље се чланом 1. Нацрта закона мења став 3. члана 148. Закона о високом образовању тако што се предвиђа да студенти уписани на магистарске студије до 10. септембра 2005. године могу завршити те студије по започетом плану и програму, условима и правилима студија, најкасније до краја школске 2020/2021 године, док се став 4. члана 148. Закона о високом образовању мења тако што се предвиђа да кандидати који су пријавили докторску дисертацију до 10. септембра 2005. године, односно студенти који су уписали докторске студије по прописима који су важили до тог датума, могу да стекну научни назив доктор наука, односно да заврше докторске студије по започетом плану и програму, условима и правилима студија, најкасније до краја школске 2020/2021. године.

Имајући у виду да је у Нацрту закона приликом прописивања рока за завршетак студија по започетом наставном плану и програму, условима и правилима студија студената уписаних на основне студије и на студије на вишим школама до 10. септембра 2005. године употребљена временска одредница „најкасније до краја” 2020/2021. године, те да је временска одредница „најкасније до краја” употребљена и код измене рокова прописаних ставовима 3. и 4. члана 148. Закона о високом образовању, док је у Нацрту закона задржана формулација става 2. члана 148. Закона о високом образовању којим је прописано да студенти уписани на интегрисане студије из поља медицинских наука до 10. септембра 2005. године могу завршити те студије по започетом наставном плану и програму, условима и правилима студија, „до краја” школске 2021/2022 године, сматрамо да је за одређивање свих рокова предвиђених чланом 148. Закона о високом образовању потребно доследно користити исту временску одредницу, како би се избегле евентуалне нејасноће приликом тумачења.

Стога је препорука да се став 2. члана 1. Нацрта закона измени тако да гласи: „Студенти уписани на основне студије и на студије на вишим школама до 10. септембра 2005. године могу завршити те студије по започетом наставном плану и програму, условима и правилима студија, најкасније до краја 2020/2021. године, а студенти уписани на интегрисане студије из поља медицинских наука, најкасније до краја школске 2021/2022 године.”

Закључак

Нацртом закона стварају се услови за студенте који нису до краја 2018/2019 године успели да заврше студије по започетом наставном плану и програму, условима и правилима студијама, да то учине у наредном периоду од две школске године.

Имајући у виду наведено, као и образложење Нацрта закона, Агенција сматра да су предложене законске измене у интересу студената и у јавном интересу, али како Нацрт закона садржи и одређени недостатак, Агенција предлаже његово отклањање, чиме би се унапредио правни оквир у овој области.

Београд, 09.09.2019. године